

ÍNDEX

Presentació,	
<i>per Francesc Murillo Galimany</i>	9
Pròleg. De quan els carrers i les places es fan parlar,	
<i>per Anton Gavalrà Torrents</i>	11
Justificació,	
<i>per Rosa Maria Andreu i Rabassó</i>	15
PRESENTACIÓ DE VILABELLA	17
Situació geogràfica.....	17
Topònim	17
Escut	19
NOTÍCIES HISTÒRIQUES DE VILABELLA	21
La prehistòria als voltants de la vila.....	21
L'edat antiga: els ibers i els romans a les nostres contrades.....	21
L'edat mitjana.....	23
Irrupció dels visigots i els musulmans	23
Primeres notícies de Vilabella: segles XI, XII, XIII i XIV	24
Guerra Civil Catalana i guerra dels Remences	27
L'edat moderna.....	28
Segle XVI: la Vilabella de Pere Pau Pontarró i la immigració francesa	28
Segle XVII: guerra dels Segadors i reformes a la nostra vila	33
Segle XVIII: guerra de Successió, construcció de l'ermita i economia vilabellenca.....	34

L'edat contemporània	37
Guerra Gran, guerra del Francès i guerra dels Malcontents	37
Guerres Carlines, construcció de l'església Nova, eixamplament del poble i fil·loxera	38
Propietaris agrícoles i agricultors l'any 1900. Electricitat, telèfon i pujada de l'aigua al poble. La Mancomunitat	44
La dictadura Primo de Rivera, la Segona República i la Guerra Civil	48
Dictadura i democràcia a Vilabella	56
Època franquista	56
La democràcia	59
Etapla Francesc Armengol i Boada (1979-1995)	61
Etapla Joan Pié i Busquets (1995-1999)	62
Etapla Jesús Aubia Boada (1999-2011)	63
Etapla Joan Maria Sanahuja i Segú (2011-2021) i Laia Pié i Dolç (sis mesos de 2014)	63
ELS CARRERS DE LA VILA	65
El NUCLI ANTIC	65
Plaça de Sant Pere	65
L'enderrocament de l'antiga Casa de la Vila	65
L'antiga carnisseria de la plaça de Sant Pere	68
Les Ferreries i el Forn Vell	69
Localització i venda del forn de la vila, any 1859	69
Cal Cirurgia de la plaça de Sant Pere	71
Font de la plaça de Sant Pere	71
Capella de Sant Pere	72
Carrer de Sant Pere	74
El Passejador	74
Església Vella. Joan Olivé, rector	75
Cementiri Vell de Vilabella	79
Esteles funeràries discoidals	80
Les esteles de Vilabella	81
Consideracions finals	84

Carrer del Pou.....	85
Cal Cristí.....	85
Carrer d'Avall	91
Enderrocament del Casalot dels Delmes i la Casa de la Vila	91
La Secció Cultural i Recreativa del Sindicat Agrícola de Vilabella	95
El Sindicat Agrícola. El primer magatzem de la cooperativa.....	97
Establiment comercials.....	98
Farmacèutics de Vilabella	99
Capella de Sant Josep	102
La festa del Corpus Christi.....	102
Vilabellencs de renom: els Vidal	103
Carrer d'en Fortuny o carrer d'en Bernat Fortuny	104
Carrer d'en Guim.....	105
Capella de la Mare de Déu de Lourdes	106
Carrer de l'Hospital.....	108
Casa de Cultura	109
Capella de la Mare de Déu de la Salut	110
Plaça del Barri de Sant Roc.....	111
Capella de Sant Roc	116
Carrer de Sant Roc.....	117
El Centre Republicà Democràtic. El Sindicat Agrícola i Caixa Rural: el Centro. Estatuts ...	118
Carrer del Joc Vell i Voltes	122
 LES NOVES VIES DEL SEGLE XVIII.....	 123
Carrer de Sant Joan	123
Capella de Sant Joan Baptista.....	124
Carrer de Castellví.....	126
L'edifici de l'Escola Pública.....	127
Carrer de Sant Antoni	130
La Societat	131
Capella de Sant Antoni	132

Carrer de la Font.....	133
El rentador.....	134
Raval de Sant Pere.....	136
Capelleta de Sant Jordi.....	136

SEGLE XIX: VIES AL COSTAT DEL NOU TEMPLE.....137

Carrer del Roser	137
El perllongament del carrer del Roser.....	137
L'església Nova	138
El temple del carrer del Roser abans de la seva benedicció	138
Benedicció de l'església Nova	142
Acabament del campanar i col·locació de les campanes.....	142
La construcció de la nova rectoria.....	143
Primera visita de l'arquebisbe al nou temple.....	144
L'altar major.....	144
Capella de la Mare de Déu del Roser.....	146
Nou Centre de Dia i de Serveis per a la Gent Gran	146
Carrer del Patrocini.....	147
El perllongament del carrer del Patrocini.....	147
Capella de la Mare de Déu del Patrocini.....	148
Carrer de Sant Josep.....	149
El Celler Cooperatiu	149
Carrer de Sant Isidre	156
Capella de Sant Antoni de Pàdua	156
Carrer de Sant Magí.....	157
El Camp Municipal d'Esports de Vilabella	158
Cementiri Municipal.....	159
Capelleta de Sant Magí	160
Raval del Patrocini	161
El magatzem de la Cooperativa	161
Carrer de la Barceloneta	163

Plaça de Casal	164
Plaça del darrere de l'església	164
Plaça de Josep Vidal i Ferrando	164
El Casal.....	166
Raval del Roser.....	169
Convent de les Germanes Dominiques de l'Anunciata	171
Museu de Vilabella.....	173
Museu Pinacoteca	173
Museu del Camp.....	173
Antigues instal·lacions del Museu del Camp i amfiteatre	175
Placeta de l'Escorxador	176
 AMPLIACIÓ DE LA VILA: SEGLES XX I XXI	177
Plaça de l'1 d'Octubre de 2017	177
Retolació de carrers (any 1986)	179
Carrer de l'Alzinar.....	179
Carrer dels Ametllers.....	179
Carrer del Camí de Montferri	179
Carrer del Camí de Valls	179
Carrer del Camí del Molinet	180
Poliesportiu.....	180
Carretera de Valls	182
Carrer de la Cova del Moro.....	182
Carrer de les Delícies.....	183
Carrer del Camp	183
Carrer de la Sort.....	183
Carrer del Gaià.....	183
Carrer del Molí del Mig	183
Carrer de la Vinya	184
Avinguda de Catalunya	184

L'ENTORN DEL POBLE	185
L'ermita.....	185
L'estació de Vilabella	186
Les Forques	188
El Pont de la Foradada	189
Les Cabeces.....	190
El Pedrós	190
Els Masos	191
Mas d'en Gatell i coves d'en Gatell.....	192
Mas de la Cua	193
Mas d'en Ramonet	194
Àrea de lleure de Terra Blanc	194
POBLACIÓ, TERRITORI I ECONOMIA DE VILABELLA.....	197
ESTUDIS DE POBLACIÓ: SEGLES XIX, XX I XXI.....	197
Casaments i viduïtat durant el segle XIX a la parròquia de Vilabella.....	197
Estudi i comparació de la població 1857-2019	199
Evolució de la població 1900-2020	201
Estudi comparatiu de població 1975-1981	201
Classificació de la població activa per sectors de producció, 1975-1981.....	202
TOPONÍMIA DE VILABELLA	203
Comparació entre els cadastres de 1732 i 1954.....	203
LA INDÚSTRIA A VILABELLA	207
Des de les primeres manifestacions fins al segle XVI	207
La fàbrica d'aiguardent i el cadastre de 1732	210
La primera meitat del segle XX: l'artesania i altres	211
Les empreses durant la segona meitat del segle XX	214
Les modernes instal·lacions industrials	215
LES CAPELLES ALS CARRERS DE VILABELLA.....	220

Bibliografia.....	223
Llibres	223
Arxius consultats	228
Hemeroteca.....	228
 Aportacions fotogràfiques	 229